

PIELAVEDEN PERUSTURVALAUTAKUNTA

SOSIAALIPALVELUJEN ASIAKASMAKSUTAKSA

1.1.2021

Perusturvalautakunta 19.01.2021 §16

SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON ASIAKASMAKSUT 1.1.2021 ALKAEN

Sosiaalihuollon palveluista perittävät asiakasmaksut määräytyvät sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain (734/1992) ja asetuksen (912/1992) sekä niihin myöhemmin tehtyjen muutosten perusteella. Lisäksi maksuissa huomioidaan sosiaali- ja terveysministeriön määrittelemät indeksikorotukset.

Palvelusta perittävä maksu saa olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruinen (Asiakasmaksulaki 2 §).

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 12 §:n mukaan: Jos kunta tai kuntayhtymä järjestää palveluja sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionavustuksesta annetun lain (733/1992) 4 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettulla tavalla ostopalveluna, palvelun käyttäjältä on perittävä samat maksut ja korvaukset kuin kunnan tai kuntayhtymän itse järjestämistä vastaavista palveluista.

Jos palveluja järjestetään sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionavustuksesta annetun lain (733/1992) 4 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettulla tavalla palvelusetelillä, asiakkaalta ei peritä asiakasmaksua, vaan asiakas suorittaa palvelusetelillä hankkimistaan palveluista palvelun tuottajalle omavastuusuuden. Omavastuusuus ei saa ylittää sitä asiakasmaksua, jonka kunta voisi periä itse tuottamistaan palveluista, ellei palvelusetelin arvon määräytymisestä ole erikseen toisin säädetty.

Palvelusetelin arvo voi olla tasasuuruinen tai se voi olla riippuvainen asiakkaan tuloista. Tulosidonnaisen palvelusetelin arvosta on annettava päätös asiakkaalle.

Omavastuusuuden suuruutta määritettäessä otetaan vastaavasti huomioon, mitä tässä laissa säädetään maksun perimättä jättämisestä tai alentamisesta.

Sosiaalihuollon palveluista määrätty maksu ja terveydenhuollon palveluista henkilön maksukyvyn mukaan määrätty maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava siltä osin kuin maksun periminen vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai henkilön lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteuttamista (Asiakasmaksulaki 11 §)

Asiakasmaksulain 14 §:n 1 momentin nojalla silloin, kun kunta tai kuntayhtymä on järjestänyt henkilölle laitoshoidon tai -huoltoa taikka perhehoitoa, voidaan henkilölle tulevat eläkkeet, elinkorot, elatusavut, avustukset tai muut jatkuvat taikka kertakaikkiset tulot, korvaukset tai saamiset periä tai nostaa kunnalle siltä ajalta, jonka laitoshoidon, -huolto tai perhehoito kestää. Jos kunta nostaa henkilölle tulevat edellä mainitut tulot, on hänelle asiakasmaksuasetuksen 33 §:n nojalla jätettävä käyttövaroiksi asiakasmaksulain 7 c §:n 1 ja 2 momenteissa säädetty omavastuusuus tai vähintään 110 euroa kuukaudessa 1.1.2020 lukien.

1. KOTONA ANNETTAVA PALVELU

Kotihoidolla tarkoitetaan sosiaalihuoltolain 19 §:n mukaisen kotipalvelun ja terveydenhuoltolain 25 §:ään sisältyvien kotisairaanhoidon tehtävien muodostamaa kokonaisuutta (Sosiaalihuoltolaki (1301/2014) 20 §).

Kotihoidon tavoitteena on turvata ihmisen arkielämää elämänkaaren eri vaiheissa ja tilanteissa asiakaslähtöisyyttä kunnioittaen. Kotihoidossa korostetaan ylläpitävää ja ennaltaehkäisevää toimintakykyä edistävää toimintaa. Kotihoito kattaa kotipalvelun, kotisairaanhoidon ja tukipalvelut.

Kotihoidon tarve (tilapäinen/säännöllinen) määritellään palvelutarvetta arvioitaessa.

1.1 SÄÄNNÖLLINEN KOTIHOITO

Jatkuva ja säännöllinen kotihoito on pysyvää ja säännöllistä, kun käyntien määrä on säännöllisesti vähintään yksi kerta kuukaudessa.

Asiakkaan kanssa laaditaan palvelu- ja hoitosuunnitelma, missä määritellään palvelun toteuttamiseen käytettävä aika.

Palvelua voidaan toteuttaa fyysisillä kotikäynneillä ja osittain kokonaan virtuaalisesti. Virtuaalinen kotihoito on kuva- ja puheyhteyden avulla tapahtuva asiakastapaaminen.

Asiakasmaksuasetuksen (9.10.1992/912) 3 §:n mukaisesta jatkuvasti ja säännöllisesti annetusta kotisairaanhoidosta ja sosiaalihuoltoasetuksen (607/83) 9 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua kotipalvelusta voidaan periä palvelun laadun ja määrän, palvelun käyttäjän maksukyvyn sekä perheen koon mukaan määräytyvä kohtuullinen kuukausimaksu (Asiakasmaksuasetus 3 §).

Maksuasetuksen 27 §:n mukaan edellä 3 §:ssä tarkoitettuina kuukausituloina otetaan huomioon palvelun käyttäjän sekä hänen kanssaan yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa elävän henkilön veronalaiset ansio- ja pääomatulot sekä verosta vapaat tulot. Jos kuukausittaiset tulot vaihtelevat, kuukausituloina otetaan huomioon viimeksi kuluneen vuoden keskimääräinen kuukausitulo.

Edellä säädetystä poiketen voidaan veronalaisina tuloina ottaa huomioon viimeksi toimitetussa verotuksessa vahvistetut vastaavat veronalaiset tulot korotettuna niillä prosenttimäärillä, jotka verohallitus vuosittain antamissaan päätöksissä ennakkoperinnän laskemisperusteista määrää.

Siitä poiketen, mitä 27 §:ssä säädetään, metsätulona otetaan huomioon varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain (1142/2005) 7 §:n 3 momentin mukaan vahvistettu metsän keskimääräinen vuotuinen tuotto hehtaarilta kerrottuna metsämaan pinta-alalla. Tästä määrästä vähennetään 10 prosenttia ja metsätalouden korot.

Metsätuloa on alennettava palvelun käyttäjän vaatimuksesta, mikäli tilakohtaisen vuotuisen hakkuumahdollisuuden nettoraha-arvo on metsänhoitoyhdistyksen tai metsäkeskuksen antaman lausunnon perusteella vähintään 10 prosenttia alempi kuin metsätulo. Alennus on metsätulon ja hakkuumahdollisuuden nettoraha-arvon erotuksen suuruinen.

Maksu määräytyy seuraavan taulukon perusteella bruttotuloista määriteltynä prosenttiosuutena. Maksu ei saa ylittää palvelun tuotantokustannuksia.

1.1.2021 alkaen kuukausimaksuna peritään jäljempänä tarkoitettun maksuprosentin osoittama euromäärä tulorajan ylittävistä kuukausituloista:

Henkilömäärä	tuloraja euro/kk	kotona annettavan palvelun määrä/kk						
		yli 40t	30–39,59t	20–29,59t	10–19,59t	5-9,59t	2-4,59t	alle 2t
		%	%	%	%	%	%	%
1	588	35	33	31	27	23	19	15
2	1084	22	21	20	19	16	13	10
3	1701	18	17	16	14	12	10	8
4	2103	15	14	13	11	9	7	5
5	2546	13	12	11	9	7	5	3
6	2924	11	10	9	7	5	3	1

Virtuaalisen kotihoidon taulukko

Henkilö- määrä	tuloraja euro/kk	kotona annettavan palvelun määrä/kk						
		yli 40t	30–39,59t	20–29,59t	10–19,59t	5-9,59t	2-4,59t	alle 2t
		%	%	%	%	%	%	%
1	588	18	17	16	14	12	10	8
2	1084	11	11	10	10	8	7	5
3	1701	9	9	8	7	6	5	4
4	2103	8	7	7	6	5	4	3
5	2546	7	6	6	5	4	3	2
6	2924	6	5	5	4	3	2	1

Kun henkilömäärä on suurempi kuin kuusi, tulorajaa korotetaan 357 eurolla ja maksuprosenttia alennetaan yhdellä prosenttiyksiköllä kustakin seuraavasta henkilöstä.

Kun kotihoidon palveluna on pelkästään säännöllinen virtuaalikotihoito, maksu määräytyy säännöllisen kotihoidon kuukausimaksutaulukon mukaan siten, että maksutaulukon prosenttiosuutta pienennetään 50 %:lla.

Kun virtuaalihoito on osa säännöllistä kotihoitoa, maksu määräytyy normaalikäytännön mukaisesti säännöllisen kotihoidon maksuperusteita noudattaen.

Tilapäisen virtuaalikotihoidon maksu on 50 % tilapäisen kotihoidon maksusta.

Virtuaalihoitoon laitteista ei peritä vuokraa.

Palveluista perittävä maksu tarkistetaan palvelu- ja hoitosuunnitelman tarkistamisen yhteydessä.

Maksu tarkistetaan myös, mikäli asiakkaan tulot muuttuvat oleellisesti.

Asiakasmaksut tarkistetaan joka tapauksessa vähintään joka toinen vuosi lakisääteisen indeksitarkistuksen yhteydessä.

Maksun periminen poissaolon ajalta

Edellä 3 §:ssä tarkoitettu kuukausimaksu peritään myös palvelun saajasta johtuvan kotona annettavan palvelun tilapäisen keskeytyksen ajalta.

Kotona annettavan palvelun, laitoshoidon tai perhehoidon keskeytyessä yli viideksi päiväksi, ei kuukausimaksua peritä viisi päivää ylittävältä ajalta. Jos kotona annettava palvelu keskeytyy lyhyemmäksi ajaksi kunnasta johtuvasta syystä tai palvelun saajan ollessa kunnallisessa laitoshoidossa tai muussa kunnan järjestämässä palvelussa, ei kuukausimaksua peritä myöskään mainitun viiden päivän ajalta. Kotona annettavan palvelun, laitoshoidon tai perhehoidon keskeytyksen jatkuessa koko kuukauden, maksua ei peritä lainkaan.

1.2 TILAPÄINEN KOTIHOITO

Tilapäinen kotihoito vastaa satunnaiseen hoidon tarpeeseen esimerkiksi äkillisen sairastumisen, sairaalasta

kotiutumisen, omaishoitajan tilapäisen avun tms. tarpeen yhteydessä.

- tilapäinen kotisairaanhoidon käynti 12,00 €/käynti
- lääkärin suorittama kotikäynti 18,90 €/käynti
- tilapäinen kotipalvelun käynti 9,90 € alkava tunti
- omaishoidon vapaan ajalta kotihoidon palvelu 11,40 €/vapaavuorokausi

1.3 LAPSIPERHEIDEN KOTIPALVELU

Lapsiperheiden kotipalvelu on kaikille kunnan alueella asuville lapsiperheille tarkoitettu sosiaalipalvelu. Lapsiperheiden kotipalvelun myöntäminen tapahtuu perheiden erilaiset tilanteet ja perheiden omien toimintaedellytysten eroavaisuudet huomioiden. Kotipalvelun tarve arvioidaan tapauskohtaisesti, yksilöllisen tarveharkinnan perusteella.

Sosiaalihuoltolain (1301/2014) 19 § 1 mom. mukaan kotipalvelulla tarkoitetaan asumiseen, hoitoon ja huolenpitoon, toimintakyvyn ylläpitoon, lasten hoitoon ja kasvatukseen, asiointiin sekä muihin jokapäiväiseen elämään kuuluvien tehtävien ja toimintojen suorittamista tai niissä avustamista.

Lain 19 § 2 mom. mukaan kotipalvelua annetaan sairauden, synnytyksen, vamman tai muun vastaavanlaisen toimintakykyä alentavan syyn tai erityisen perhe- tai elämäntilanteen perusteella niille henkilöille, jotka tarvitsevat apua selviytyäkseen sosiaalihuoltolain 19 §:n 1 momentissa tarkoitetuista tehtävistä ja toiminnoista. Kotipalvelu järjestetään yleisenä perhepalveluna.

Kotipalvelua järjestettäessä on otettava huomioon sosiaalihuoltolain 19 §:n mukaisen veloitteen lisäksi saman lain 13 §, jonka mukaan lapsella ja hänen perheellään on oikeus saada viipymättä lapsen terveyden tai kehityksen kannalta välttämättömät sosiaalipalvelut. Palveluja on järjestettävä tarvittavassa laajuudessa niinä vuorokauden aikoina, joina niitä tarvitaan.

Sosiaalihuoltoasetuksen (29.6.1983/607) 9 §:n mukaan kotipalveluina järjestetään kodinhoitajan tai kotiavustajan antamaa kodissa tapahtuvaa yksilön ja perheen työapua, henkilökohtaista huolenpitoa ja tukemista ja tukipalveluja, kuten ateria-, vaatehuolto-, kylvytys-, siivous-, kuljetus-, saattaja- sekä sosiaalista kanssakäymistä edistäviä palveluita.

Sosiaalihuoltolain (1301/2014) mukaisista sosiaalipalveluista peritään maksut sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain (734/1992) mukaisesti. Lastensuojelun tukitoimena annettu kotipalvelu on perheille maksutonta.

Lapsiperheiden kotipalvelua myönnetään tarpeesta riippuen tilapäisenä tai jatkuvasti ja säännöllisesti annettuna palveluna. Kotihoidon tarve (tilapäinen/säännöllinen) määritellään palvelutarvetta arvioitaessa.

1.3.1 LAPSIPERHEIDEN JATKUVA JA SÄÄNNÖLLINEN KOTIPALVELU

Lapsiperheiden jatkuvasta ja säännöllisestä kotipalvelusta peritään palvelun määrän, asiakkaan maksukyvyyn sekä perheeseen mukaan määräytyvä kuukausimaksu asiakasmaksuasetuksen (912/1992, 3 §) mukaisesti.

Maksua määriteltäessä tuloina otetaan huomioon asiakasmaksuasetuksen 27 §:n mukaiset perheen veronalaiset ansio- ja pääomatulot sekä verovapaat tulot (bruttotulot).

Maksu määritellään MAKSUTAKSAN kohta 1.1 SÄÄNNÖLLINEN KOTIHOITO, maksutaulukon mukaisesti.

Palvelu voidaan perustellusta syystä myöntää viranomaisen harkinnalla maksuttomana.

1.3.2 LAPSIPERHEIDEN TILAPÄINEN KOTIPALVELU

Tilapäisestä lapsiperheiden kotipalvelusta peritään käynnin keston perustuva maksu seuraavasti:

Käynnin pituus	maksu
20 min. – 2 h	10 €
2 – 5 h	16 €
yli 5 h	40 €

Tilapäisestä alle 20 min kestävästä kotipalvelusta ei peritä maksua.

Käyntimaksua ei peritä, jos perheen bruttotulot alittavat perheeseen mukaiseen maksuttomaan palveluun oikeuttavan tulorajan. Palvelu voidaan perustellusta syystä myöntää viranomaisen harkinnalla maksuttomana tulorajat ylittävissä tapauksissa.

Maksuttomaan palveluun oikeuttavat tulorajat 1.1.2020 alkaen:

perheen henkilömäärä	maksuttomuuden yläraja (bruttotulot €/kk)
1	588
2	1084
3	1701
4	2103
5	2546
6	2924

Jos perheen henkilöluku on suurempi kuin kuusi (6), tulorajaa korotetaan 357 eurolla. Asiaksmaksua ei peritä, kun palvelu järjestetään lastensuojelun asiakkuuden perusteella.

1.4 TUKIPALVELUT

Tukipalveluilla täydennetään kotihoidon antamaa henkilökohtaista huolenpitoa. Tukipalvelut ovat monesti ensimmäisiä palveluita, joita asiakas tarvitsee itsenäisen asumisen tueksi.

Tukipalveluja ovat ateriapalvelu, siivous, vaatehuolto, kauppa- ja muut asiointipalvelut, kuljetus- ja saattajapalvelu, kylvytys- ja saunotuspalvelu, turvapalvelut ja sosiaalista kanssakäymistä edistävät palvelut.

Tukipalvelut on tarkoitettu yleensä kotihoidon asiakkaille. Tukipalveluita voivat saada myös sellaiset henkilöt, jotka eivät tarvitse muuta kotihoidon palvelua.

Tukipalvelujen maksuista ei ole erikseen säädetty asiakasmaksulaissa tai -asetuksessa, joten kunta voi periä niistä päättämänsä maksun.

Palvelusta perittävät maksut eivät saa ylittää palvelun tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia.

Ateriapalvelut

- kotiin vietävä ateria

8,00 € (sisältää kuljetuksen)

Pesu-, suihku-, kylvetyspalvelu asiakkaan kotona

9,00 €/kerta

Vaatehuolto

- pyykkipalvelu

6 €/pesukerta

Kun vaatehuolto sisältyy hoiva-aikaan, ei pyykkipalvelusta peritä erillistä maksua.

Asiointipalvelu/kauppapalvelu

13 €/alkava tunti

20 € /alkava tunti

Saattajapalvelu (asumispalveluissa ja kotihoidon piirissä olevat asiakkaat)

linja-autotaksan mukainen maksu

Sosiaalihoitolain mukainen kuljetuspalvelu

10,00 €/alkava tunti

Turvalaitepalvelu

11,50 €/alkava tunti

- turvpuhelinhälytyksen aiheuttama käynti klo 7:00-22:00
- turvpuhelinhälytyksen aiheuttama käynti klo 22:01-6:59
- paikantava turvpuhelinpalvelu
- turvpuhelinlaitevuokra
- kulunvalvonta turvpuhelimesta
- turvpuhelimien liittymismaksu

38,00 €/kk

34,00 €/kk (*1)

8,00 €/kk (*1)

9,00 €/kerta (*1)

(*1) maksun perii Pielaveden Vanhusten Kodit ry

Lääkerobotti (maksu peritään muilta paitsi ei kotihoidon asiakkailta) 35,00 /kk

Päiväkeskustoiminta

- syyskausi 120 €
- kevätkausi 150 €

Asiakasmaksua voidaan tarvittaessa huoventaa. Huojentaminen tehdään tulo- ja muihin selvityksiin perustuen.

1.5 KOTIKUNTOUTUS

Kotikuntoutus on kuntoutujan elinympäristöön vietävää tukea, jonka tavoitteena on ylläpitää ja edistää asiakkaan fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista toimintakykyä ja kotona asumista sekä pysäyttää ja ennalta ehkäistä sairaalakierrettä ja asumispalvelujen tarvetta. Kotikuntoutuksen avulla tuetaan myös kuntoutumisyksiköstä omaan asuntoon muuttavia henkilöitä. Toimintamuotoja ovat mm. fysioterapeutin kotikäynnit, ohjaus, neuvonta ja muut vastaavanlaiset palvelut.

Pielavedellä kotikuntoutusta toteutetaan lähinnä fysioterapiapalvelun muodossa.

Yksilökohtainen fysioterapiamaksu on **11,40 €/käyntikerta**, ensimmäinen käynti on maksuton. Jatkuvan ja säännöllisen kotihoidon asiakkaalla kotikuntoutus sisältyy kotihoidosta perittävään maksuun.

1.6 KUNTOUTTAVAN ARVIOINTIJAKSON ASIAKASMAKSU

Kotihoidon uusien asiakkaiden kotihoidon ja tukipalveluiden tarve määritellään kuntouttavan arviointijakson aikana asiakkaiden kotona.

Arviointijaksoon sisältyy arvio kuntoutusmahdollisuuksista, apuvälineistä sekä suunnitelma liikkumisen ja toimintakyvyn tukemiseen. Jakson alussa asiakkaalle luodaan omat henkilökohtaiset tavoitteet yhdessä asiakkaan ja omaisten kanssa.

Kuntouttavan arviointijakson pituus voi vaihdella 4–6 viikon välillä asiakkaan tarpeen mukaan.

Kuntouttavan arviointijakson asiakasmaksu on **10,00 €/vrk** jakson jokaiselta päivältä (sisältää hoitajien ja fysioterapeutin kotikäynnit). Lääkärin kotikäynti maksaa **18,90 €**.

1.7 OMAISHOITAJAN VAPAAN AIKAiset PALVELUT

Palveluista, mitkä kunta järjestää omaishoitajan vapaan ajaksi ja mitkä korvaavat omaishoitajan antamaa hoitoa ja huolenpitoa peritään:

- omaishoitajan vapaapäivän sijaishoidon maksu, **11,40 €/vrk**, peritään silloin, kun vapaa toteutuu kunnan omissa tai ostopalveluna järjestetyissä asumispalveluissa tai päivätoiminnassa
- omaishoidon vapaiden aikaista asiakasmaksua ei peritä siinä tapauksessa, kun vapaat toteutetaan sijaishoitajan avulla asiakkaan kotona

Jos omaishoidettavan hoito ja huolenpito järjestetään palvelusetelillä omaishoitajan lakisääteisen vapaan ajaksi, voi asiakkaan maksettavaksi tulla enintään **11,40** euroa vuorokautta kohti. Jos asiakkaalle annetaan omaishoitajan lakisääteisen vapaan aikaisen hoidon hankkimista varten palveluseleitä esimerkiksi sosiaalihuoltolain mukaiseen kotihoitoon tai palveluasumiseen, asiakkaan omavastuuosuudeksi saa jäädä enintään **11,40** euroa vuorokautta kohti.

2. RINTAMAVETERAANIEEN JA SOTAINVALIDIEN PALVELUISTA PERITTÄVÄT MAKSUT

Sotainvalidit

Sotainvalideilta, joilla on 10 % haitta-aste ja jotka ovat vahingoittuneet tai sairastuneet vuosien 1939 - 1945 sotien johdosta, ei peritä asiakasmaksua (sotilasvammalaki 404/1948 § 6, 6a, 6b):

- kotihoidosta ja kotipalveluista ja niihin liittyvistä kotihoidon tuki- ja ateriapalveluista

- asumispalvelujen hoiva- ja ateriamaksua
- pitkäaikaisesta perhehoidosta (Valtiokonttorin ohjeiden perusteella korvattava)
- omaishoidon tukeen kuuluvista palveluista
- liikkumista tukevista palveluista, jotka on myönnetty sosiaalihoitolain 23 §:n nojalla
- sairaanhoitopalveluista

Sotainvalideilta, joiden haitta-aste on vähintään 20 %, ei peritä asiakasmaksua:

- pitkäaikaisesta laitoshoidosta
- lyhytaikaisesta kuntouttavasta laitoshoidosta

Pielaveden perusturvalautakunta perii korvaukset edellä mainituista järjestämistään palveluista Valtiokonttorilta (Valtiokonttorin ohje kunnille 2.9.2019 VK/904/08.01.02/2019).

Rintamaveteraanit

Rintamaveteraaneilta ei peritä asiakasmaksua:

- kotipalvelusta, kotisairaanhoidosta ja kotisairaalahoidosta
- kotiin annettavista ateriapalveluista ja tukipalveluista (tukipalveluja esim. turvapuhelin-, asiointi-, kauppa-, saattaja-, kylvetys-, siivous- ja pyykkivaatehuoltopalvelu sekä apteekin lääkkeiden annosjakelupalvelu)
- sosiaalihoitolain mukaisesta liikkumista tukevasta palvelusta
- omaishoitajan lakisääteisen vapaan aikaisesta hoidosta
- sosiaalihoitolain mukaisen pitkäaikaisen asumispalvelun
- hoivasta/huolenpidosta ja aterioista
- perhehoitolain mukaisesta pitkäaikaisesta perhehoidosta
- terveydenhuoltolain 24 §:n mukaisesta lääkinnällisestä kuntoutuksesta

Pielaveden perusturvalautakunta perii korvaukset edellä mainituista järjestämistään palveluista Valtiokonttorilta (Valtiokonttorin ohje kunnille 2.9.2019 VK/904/08.01.02/2019).

3. ASUMISPALVELUT

Asumispalvelut ovat sosiaalihoitolain mukaisia sosiaalipalveluja, joiden järjestämisestä vastaa kunta. Asumispalveluja järjestetään myös vammaispalvelulain ja kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (kehitysvammalain) perusteella.

Asumispalvelut on tarkoitettu henkilöille, jotka tarvitsevat eri syistä tukea ja palveluja asumisensa järjestämiseen.

Laissa ja asetuksessa sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista ei ole säädetty asumispalveluista perittäviä maksuista.

Asiaksmaksu määritellään asiakkaan maksukyvyyn mukaan. Maksu saa olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruinen (Asiaksmaksulaki 1 § ja 2 §).

Asiaksmaksut on perittävä samoin perustein sekä itse tuotetusta että ostetusta asumispalveluista.

3.1. VANHUSTEN ASUMISPALVELUT

Vanhuksille järjestetään asumispalvelua sosiaalihoitolain mukaisena palveluna. Asumispalveluilla tarkoitetaan kokonaisuutta, jossa asunto ja asumista tukevat palvelut liittyvät kiinteästi yhteen. Palvelut

voidaan ryhmitellä asiakkaiden toimintakyvyn, hoidon sitovuuden ja vaativuuden sekä palvelun määrän ja laadun perusteella. Palveluasuminen voi olla asiakkaan palvelutarpeesta riippuen joko tavallista palveluasumista, tehostettua ympärivuorokautista palveluasumista tai lyhytaikaista asumispalvelua. Pitkäaikaisesta asumispalvelusta asiakas maksaa vuokran ja palveluista asiakasmaksun.

3.1.1 Tehostettu palveluasuminen

Tehostettu palveluasuminen on tarkoitettu henkilöille, jotka tarvitsevat ympärivuorokautista hoivaa ja huolenpitoa. Tehostetun palveluasumisen yksikössä henkilökunta on paikalla ympäri vuorokauden.

Asiakas maksaa vuokrasopimuksen mukaisen vuokran, joka sisältää veden, sähkön, lämmityksen ja yhteisten tilojen käyttöoikeuden.

Hoidosta ja hoivasta peritään säännöllisen kotihoidon maksutaulukon mukainen maksu, ateriosta suoritteintaan perusturva aterivuorokausimaksu ja tukipalveluista tukipalvelumaksu, joka sisältää hoitotarvikkeet, pesulapalvelut, sähkösängyt, apuvälineet, turvajärjestelmät, terveydenhuollon laitteet ja lehdet.

Tehostetun palveluasumisen asiakasmaksut

Vuokra	10,73 €/m ²
Aterivuorokausi	17,27 €/vrk
Tukipalvelumaksu	165,00 €/kk

Maksun periminen keskeytyksissä

Asumisen keskeytyessä yli viideksi päiväksi, ei kuukausimaksua peritä viisi päivää ylittävältä ajalta. Jos palvelu keskeytyy lyhyemmäksi ajaksi kunnasta johtuvasta syystä tai palvelun saajan ollessa kunnallisessa laitoshoidossa, ei kuukausimaksua peritä myöskään mainitun viiden päivän ajalta. Palvelun keskeytyksen jatkuessa koko kuukauden, maksua ei peritä lainkaan.

Mikäli kunta sijoittaa palvelun saajan asuntoon asunnon haltijan/edunvalvojan luvalla keskeytyksen ajaksi toisen asiakkaan, kunta hyvittää asunnon haltijalle vuokran ko. ajalta.

3.1.2 Ostettu palveluasuminen

Ostetusta palveluasumisesta peritään asiakasmaksut samoin perustein kuin itse tuotetusta palvelusta.

3.1.3 Lyhytaikainen palveluasuminen

Lyhytaikainen palveluasuminen on tarkoitettu henkilölle, joka tarvitsee palveluasumisen palvelua lyhytaikaisesti/tilapäisesti joko kokovuorokautisesti (hoitoaika >12h) tai osavuorokautisesti (hoitoaika <12h, joko päivä- tai yöhoitona). Lyhytaikaista palveluasumista myönnetään asukkaalle sovitusti eripituisina jaksoina asukkaan hoidon tarpeesta riippuen.

Lyhytaikaisen palveluasumisen maksu peritään läsnäolopäiviltä, joihin luetaan kuuluvaksi myös lyhytaikaiseen palveluasumiseen tulopäivä ja sieltä poistumispäivä (lähtöpäivä). Mikäli asiakas siirtyy lyhytaikaisesta palveluasumisesta suoraan ikäihmisten perhehoitoon tai toiseen palveluasumisen yksikköön tai osastohoitoon, maksua lähtöpäivältä ei peritä.

Lyhytaikaisen palveluasumisen maksu sisältää lyhytaikaisen asumisen 1 tai 2 hengen asukashuoneessa, tarpeen mukaiset hoidon ja hoivan palvelut, asumisjaksolle ajoittuvat ateriat, sekä tarpeen mukaiset muut tukipalvelut.

Lyhytaikaisessa palveluasumisessa asukas kustantaa itse mm. lääkkeet, henkilökohtaiset hygieniatarvikkeet ja muut henkilökohtaiset tarvikkeet, henkilökohtaiset puhelinkulut sekä matkat taksilla tai muulla yleisellä kulkuneuvolla, matkat lääkärin vastaanotoille, sairaalamatkat ja poliklinikkakäynneistä aiheutuvat matkat.

Lyhytaikainen palveluasuminen/Intervallihoito (Ilona)

Lyhytaikainen tehostettu palveluasuminen	38,80 €/vrk
Lyhytaikainen päivä- ja yöhoidon maksu	22,50 €/päivä/yö
Omaavastuu omaishoitajan vapaan ajalta	11,40 €/vrk

Hakalan ryhmäkotien asiakasmaksut

Vuokra	15,00 €/m ²
Ateriavuorokausi	18,00 €/vrk (sisältää kuljetuksen)
Turvapuhelin	20,00 €/kk
Vuokra turvapuhelinkoneesta	34,00 €/kk (maksun perii Pielaveden Vanhusten Kodit ry kunnalta ryhmäkodeissa, muuten asiakkaalta)
Kulunvalvonta turvapuhelimesta	8,00 €/kk (maksun perii Pielaveden Vanhusten Kodit ry kunnalta ryhmäkodeissa, muuten asiakkaalta)
Liittymismaksu turvapuhelimesta	9,00 €/kerta (maksun perii Pielaveden Vanhusten Kodit ry kunnalta ryhmäkodeissa, muuten asiakkaalta)
SIM-kortti matkapuhelimeen	2,00 €/kk (kunta perii ryhmäkodeissa asuvilta maksun, muuten asiakas hankkii itse SIM-kortin)
Ylläpitomaksu	55 €/kk (maksu sisältää wc- ja talouspaperit, pesu- ja puhdistusaineet, siivousvälineet, käsisaippuat ja käsidesit, suojakäsineet, sanomalehdet, sisustustarvikkeet, yhteiset harrastus- ja viriketarvikkeet, puhelimen käyttö, yhteisten tilojen sähkö- ja vesimaksu, saunan ja pyykinpesukoneen käyttö sekä ensiaputarvikkeet ja muu materiaali.

4.2. ERITYISRYHMIEN ASUMISPALVELUT

Erytisryhmien asumispalveluilla tarkoitetaan tuetun asumisen, ohjatun asumisen, palveluasumisen tai tehostetun palveluasumisen järjestämistä henkilöille, jotka erityisestä syystä tarvitsevat apua asumisen järjestelyissä. Asumispalvelujen tavoitteena on tukea asiakasta selviytymään mahdollisimman omatoimisesti ja itsenäisesti asumiseen ja muuhun jokapäiväiseen elämään liittyvistä toiminnoista.

Laissa ja asetuksessa sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista ei ole säädetty asumispalveluista perittävästä maksusta. Asiakasmaksulain 2 §:n mukaan perittävä maksu saa olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruinen. Asiakasmaksu voidaan määrittää asiakkaan maksukyvyn mukaan. (Asiakasmaksulaki 1 §). Asiakasmaksu tulee olla kohtuullisessa suhteessa asiakkaan käyttämien palvelujen määrään. Asiakasmaksut peritään samoin perustein sekä itse tuotetusta että ostetusta asumispalvelusta.

4.2.1 Mielenterveyskuntoutujien asumispalvelut

Mielenterveyskuntoutujille järjestetään asumispalvelua sosiaalihuoltolain mukaisena asumispalveluna. Pielaveden kunta ei tuota mielenterveyskuntoutujien asumispalvelua. Asumispalvelu järjestetään ostopalveluna yksityisiltä palveluntuottajilta.

Lyhytaikainen palveluasuminen

Kokovuorokautisesta lyhytaikaisesta palveluasumisesta asukkaalta peritään 32,50 €/vuorokausi ja osavuorokautisesta lyhytaikaisesta asumisesta (joko päivä- tai yöhoito) 22,50 €/kerta.

Pitkäaikainen palveluasuminen

Asiakas maksaa vuokran ja muut asumismenot suoraan palveluntuottajalle.

Mikäli yksityinen palveluntuottaja ei peri asumiskustannuksia suoraan asiakkaalta ja ne sisältyvät perusturvalautakunnalta perittävään maksuun, perii perusturvalautakunta vuokran asiakkaalta.

Maksu määritellään maksutaksan kohta 1.1 SÄÄNNÖLLINEN KOTIHOITO, maksutaulukon mukaisesti.

Asiakas kustantaa itse lääkkeet, muut terveydenhuollon menot, vaatteet, parturin, virkistysmenot, puhelin- ja lehtikulut ja muut vastaavat henkilökohtaiset menot.

Maksun periminen keskeytyksissä

Asumisen keskeytyessä yli viideksi päiväksi, ei kuukausimaksua peritä viisi päivää ylittävältä ajalta. Jos palvelu keskeytyy lyhyemmäksi ajaksi kunnasta johtuvasta syystä tai palvelun saajan ollessa kunnallisessa laitoshoidossa, ei kuukausimaksua peritä myöskään mainitun viiden päivän ajalta. Palvelun keskeytyksen jatkuessa koko kuukauden, maksua ei peritä lainkaan.

4.2.2 Vammaisten asumispalvelut

Vammaisille järjestetään asumispalvelua kehitysvammalain mukaisena erityishuoltona ja vammaispalvelulain mukaisena palveluasumisena.

Kehitysvammaisten asumispalveluja ovat palveluasuminen, autettu asuminen, ohjattu asuminen ja tukiasuminen. Palveluasuminen ja autettu asuminen ovat sisällöltään samanlaisia.

Vammaispalvelulain mukaisessa palveluasumisessa voidaan periä kaikki ne maksut, jotka aiheutuvat tavallisesta asumisesta, kuten vuokra, tavanomaiset sähkö- ja vesimaksut ja muut elinkustannukset, kuten ruoka. Lisäksi asumispalveluissa voidaan asukkaalta periä ylläpitomaksu. Ylläpitona voidaan pitää asumisesta, ravinnosta ja muusta ylläpidosta aiheutuvia kustannuksia.

Erytyshuollon asumispalveluissa ei voida periä maksua hoidosta.

4.2.2.1 Kehitysvammalain mukaisena erityishuoltona annettu asumispalvelu

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 4 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan maksuttomia sosiaalipalveluja ovat kehitysvammaisten erityishuollosta annetussa laissa (519/77) tarkoitettu erityishuolto ja lain 39 §:ssä tarkoitettu kuljetus. Kehitysvammaisen ylläpidosta voidaan kuitenkin periä maksu lukuun ottamatta alle 16-vuotiaalle annettavaa osittaista ylläpitoa (= osapäiväistä) ja lain 28 §:ssä tarkoitettua opetusta saavan lapsen osittaista ylläpitoa sen lukuvuoden loppuun, jonka aikana hän täyttää 16 vuotta.

Kehitysvammaisten asumispalvelusta peritään:

- vuokra, sähkö- ja vesimaksut
- ateriakulut
- ylläpitokulut = ylläpitomaksu

Maksua ei peritä henkilökunnan antamasta ohjauksesta.

Ohjattu asuminen / Vasala

Asiakas maksaa vuokrasopimuksen mukaisen vuokran 253,50 €/kk, sähkön 24 €/kk ja veden 29 €/kk Pielaveden perusturvalle.

Vasalan ateriat

- aamiainen	1,62 €
- iltapala	1,62 €

- lounas	5,85 €
- päivällinen	5,85 €
- kahvi+kahvileipä	1,62 €

Ylläpitomaksu

Ylläpitomaksuun sisältyy asukkaan yhteiseen käyttöön tulevat wc- ja talouspaperit, pesu- ja puhdistusaineet, siivousvälineet, käsisaippuat ja käsidesit, suojakäsineet, sanomalehdet, sisustustarvikkeet, yhteiset harrastus- ja viriketarvikkeet, puhelimen käyttö, yhteisten tilojen sähkö- ja vesimaksu, saunan ja pyykinpesukoneen käyttö, ensiaputarvikkeet ja muu materiaali. Ylläpitomaksu tulee määrittellä todellisten käyttökulujen mukaan.

Ylläpidosta perittävä asiakasmaksu on 55 €/kk.

Asiakas maksaa itse oman huoneen kalusteet, lääkkeet, muut terveydenhuoltomenot, vaatteet, parturin, jalkahoidon, virkistysmenot, omasta puhelimesta aiheutuvat kulut, itse tilaamansa lehdet sekä hygieniatarvikkeet ja muut vastaavat henkilökohtaiset menot.

Ostopalveluna järjestetyssä asumispalvelussa peritään aterioista ja ylläpidosta samat maksut kuin Vasalassa, mikäli asiakas osallistuu ruokien valmistamiseen. Muissa tilanteissa aterioista peritään maksu tukipalvelut -kohdan mukaisesti.

Maksun periminen keskeytyksissä

Asumisen keskeytyessä yli viideksi päiväksi, ei kuukausimaksua peritä viisi päivää ylittävältä ajalta. Jos palvelu keskeytyy lyhyemmäksi ajaksi kunnasta johtuvasta syystä tai palvelun saajan ollessa kunnallisessa laitoshoidossa, ei kuukausimaksua peritä myöskään mainitun viiden päivän ajalta. Palvelun keskeytyksen jatkuessa koko kuukauden, maksua ei peritä lainkaan.

4.2.3 Päihdekuntoutujien avokuntoutus ja kuntouttavat asumispalvelut

Pielaveden kunta ei tuota itse päihdekuntoutujien asumispalveluja. Asumispalvelu järjestetään ostopalveluna yksityisiltä palveluntuottajilta.

Päihdehuollon laitospalvelusta kuntoutuja maksaa asiakasmaksun suoraan palveluntuottajalle.

Laitoshoidon kuntaosuudesta perittävä asiakasmaksu voi olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruinen. Asiakasmaksu päihdehuollon hoitoyksikössä on 32,50 €/vrk.

5. PÄIVÄ- JA TYÖTOIMINNAN MAKSUT

Vammaispalvelulain 8 § mukaan päivätoimintaa järjestettäessä vaikeavammaisena pidetään työkyvyttöä henkilöä, jolla ei vamma tai sairauden aiheuttaman erittäin vaikean toimintarajoitteen vuoksi ole edellytyksiä osallistua sosiaalihuoltolain mukaiseen työtoimintaan ja jonka toimeentulo perustuu pääosin sairauden tai työkyvyttömyyden perusteella myönnettäviin etuuksiin.

Vammaispalvelulain mukaisen päivätoiminnan tavoitteena on taata kaikille vaikeavammaisille henkilöille yhdenvertaiset mahdollisuudet osallistua päivätoimintaan. Päivätoimintaa voidaan järjestää myös kehitysvammalain nojalla.

Kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain ja asetuksen mukaan kehitysvammaiselle henkilölle järjestetään osana erityishuoltoa työtoimintaa, jonka tarkoituksena on edistää kehitysvammaisten henkilöiden yhteiskunnallista sopeutumista. Lisäksi järjestetään päivätoimintaa lähinnä vaikeimmin vammaisille.

Muille asiakasryhmille päivätoimintaa järjestetään sosiaalihuoltolain mukaisesti.

Kunnan itse tuottamaa päivätoimintaa järjestetään Päiväkeskus Ikälässä. Päiväkeskus Ikälän ohjattu toiminta on maksutonta asiakkaille.

Päiväkeskuksen päivätoimintapäivien aikana asiakkailta on mahdollista ruokailla. Ruokailu on omakustanteinen. Asiakkaalla voi olla omat eväät tai hän voi ostaa aterian esim. samassa talossa toimivasta lounasravintolasta.

Mikäli asiakas tarvitsee kyytiä päiväkeskukseen, se voidaan järjestää hänelle joko sosiaalihuolto-, vammaispalvelu- tai erityishuoltolain perusteella. Lukuun ottamatta erityishuollon perusteella järjestettyjä kuljetuksia, kyydit ovat maksullisia. Muiden lakiperusteisten kyytien järjestelyistä ja kustannuksista vastaa asiakas itse. Kukin asiakas vastaa itse niistä kustannuksista, jotka tulee maksaa esim. Taksille tai muulle häntä kuljettaneelle taholle. Päiväkeskuksen henkilökunta ei kuljeta päivätoiminnan asiakkaita päiväkeskukseen tai sieltä pois.

5.1 Maksu erityispalvelujen (erityishuollon asiakas) asiakkaan kulkemisesta työntekijän tai kunnan järjestämässä kyydissä

Kyyditys perustuu vapaaehtoisuuteen, työntekijällä ei ole velvollisuutta kuljettaa asiakasta. Asiakkaat käyttävät pääsääntöisesti vammaispalvelulain mukaista vaikeavammaisen kuljetuspalvelua tai sosiaalihuoltolain mukaista kuljetuspalvelua, mikäli sellainen on myönnetty heille. Jos kuitenkin on tarve päivä-/työtoimintapäivän aikana siirtyä työkeskuksen ulkopuolelle (esim. kunnan sisällä tapahtuvat retket tms.), voi asiakas matkustaa työntekijän kyydillä. Tällöin asiakas maksaa kunnalle linja-auton vakiovuorotaksan mukaisen omavastuuosuuden (sama kuin vaikeavammaisen kuljetuspalvelun osalta).

Mikäli päivä-/työtoimintaan sisältyvä retki tehdään tilattua linja-autoa tai muuta kulkuneuvoa käyttäen, maksaa asiakas kunnalle maksun, joka määräytyy sen mukaan mitä itse kullekin osallistujalle koituu tilatun kyydin kustannuksista (tilatun kyydin hinta jaetaan osallistujien määrällä).

Samoja maksuehtoja sovelletaan, jos asiakas matkustaa työntekijän tai kunnan järjestämällä kyydillä Vasalan asumispalveluihin, sekä avohuollon- tai asumisenohjaukseen liittyen.

6. PERHEHOIDON MAKSUT

6.1. Vanhusten, vammaisten ja pitkäaikaissairaiden perhehoidon asiakasmaksut

Kunta voi perhehoitolain mukaisesti järjestää henkilön ympärivuorokautisen huolenpidon hänen oman kotinsa ulkopuolella perhehoitona yksityiskodissa.

Asiakasmaksuasetuksen 19 §:n mukaan perhehoitolain 3 §:n tarkoittamasta perhehoidosta, lukuun ottamatta lastensuojelulain perusteella järjestettyä perhehoitoa, voidaan periä asiakasmaksulain 7 c §:ssä säädetty maksu.

Pitkäaikaisesta perhehoidosta voidaan periä pitkäaikaisen laitoshoidon maksu. Maksu voi olla enintään 85 % hoidossa olevan nettokuukausituloista. Asiakkaan henkilökohtaiseen käyttöön on jätävä vähintään 110 euroa kuukaudessa. Pitkäaikaiseen laitoshoidon maksutaksaan poiketen, tämä käyttövara tulee jäädä myös,

kun huomioidaan asiakkaan edellisen vuoden reseptiin perustuvat lääkemenot (asiakkaan omavastuu kuukautta kohti laskettuna).

Pitkäaikaisen perhehoidon maksu ei saa ylittää palvelun tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia. Jos asiakas siirtyy perhehoidosta suoraan laitoshoittoon tai ympärivuorokautiseen asumispalveluun, ei perhehoidon asiakasmaksua peritä siirtopäivältä. Perhehoidossa olevalta ei peritä päällekkäin muita avohoidon maksuja, kuten esimerkiksi kotihoidon tai päivätoiminnan maksu.

Lyhytaikaisesta perhehoidosta voidaan periä lyhytaikaisen laitoshoidon maksu. Lyhytaikaisessa laitoshoidossa olevalta voidaan periä hoidosta ja ylläpidosta enintään 38,80 euroa hoitopäivältä. Hoitopäivämaksun saa periä vain kerran kalenterivuorokaudelta.

Mikäli lyhytaikaista tai osavuorokautista perhehoitoa järjestetään omaishoitajan vapaan ajaksi, peritään hoidosta sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulain mukainen maksu, joka on 11,40 euroa vuorokaudelta.

Osapäiväisestä perhehoidosta peritään 22,50 € euroa/osapäivä.

7. LASTENSUOJELUN ASIAKSMAKSUT

Lastensuojelulain mukaisena sijaishuoltona, avohuollon tukitoimena tai jälkihuoltona järjestetyn perhehoidon, laitoshuollon tai asumispalveluiden kustannusten korvaukseksi voidaan lapsen vanhemmilta periä asiakasmaksu. Maksun määrittämisessä tulee huomioida vanhemman toimeentulon edellytykset ja muut huollolliset näkökohdat. Lapsen vanhemmilta perittävä maksu jaetaan heidän maksukykynsä mukaan. Maksu saa olla määrältään lapsen elatuksesta annetun lain 1-3 §:n perusteella määräytyvän elatusavun suuruinen.

Maksukykyä arvioitaessa tuloja ja menoja voidaan arvioida elatusmaksun määräytymisperusteilla. Jos vanhempi on työtön, voidaan korvaukseksi periä ainoastaan lapsikorotukset työttömyyskorvauksista. Työssäkäyvän vanhemman osalta laskelman pohjana voidaan käyttää elatusavun maksuperustetta. Jos toinen vanhemmista on tuloton ja toinen ansaitsee esimerkiksi palkkatuloa, korvaa enemmän ansaitseva suuremman osuuden lapsen sijaishuollon kustannuksista. On mahdollista, ettei toisella ole maksuosuutta lainkaan.

Kunta voi maksua vahvistamatta periä ja nostaa lapselle tulevat elatusavut siltä ajalta, jolloin lapsi saa tässä pykälässä tarkoitettuja perhehoitoa tai laitoshuoltoa taikka asumispalveluja sekä käyttää ne perhehoidosta, laitoshuollosta tai asumispalveluista aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi. Lapsen tai nuoren tuloista perittävä maksu voi olla enintään 1835,20 euroa kuukaudessa.

Lapsen maksuosuudessa huomioidaan kaikki tulot, lapsilisät, elatusavut, perhe-eläkkeet, mutta myös esim. lapsen nimiin siirretyn omaisuuden tuotot (esimerkiksi pääomatulot). Kunta voi siis periä tai nostaa ko. tulot siltä ajalta, kun laitos- tai perhehoito kestää.

Lapsen tuloista, korvauksista ja saamisista (lapsilisää ei lasketa mukaan) tulee varata vähintään 40 % hänen itsenäistymisvaroihinsa. Lapsen etu tulee ennen kunnan etua. Jos lapsella ei ole sellaisia varoja, joista itsenäistymisvaroja voitaisiin kerryttää, ei lapselta voida myöskään periä asiakasmaksua